

ת"פ 49162/09/14 - מדינת ישראל נגד מרדכי דמרי

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 49162-09-14 מדינת ישראל נ' דמרי
תיק חיצוני: 000190559/2014

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	מרדכי דמרי ע"י ב"כ יצחק פרץ

החלטה

כללי

1. בפני בקשת הנאשם לביטול כתב האישום מכוח טענת "הגנה מן הצדק", בהתאם לסמכותי על פי **סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982** (להלן: "**חסד"פ**").

2. ביום 18/9/14 הוגש כנגד הנאשם כתב האישום המייחס לו ביצוע עבירת סחיטה באיומים, עבירה לפי **סעיף 428 לחוק העונשין התשל"ז - 1977**, בגין אירוע שבוצע לכאורה ביום 29/4/14.

3. אין מחלוקת בין הצדדים כי כתב האישום הוגש מבלי שהמאשימה קיימה הוראת **סעיף 60 לחסד"פ** - לא שלחה לנאשם מכתב יידוע ולא קיימה הליך שימוע בעניינו.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ הנאשם בבקשתו טען כי במקרה זה, במכלול הנסיבות, אי קיום חובת היידוע והשימוע מהווים פגם משמעותי היורד לשורשו של עניין ומצדיק ביטול כתב האישום.

ב"כ הנאשם ציין כי יש לו טענות באשר למצב הראייתי בתיק, טענות שהוא ביקש לשטוח בפני המאשימה לאחר שמונה לייצג הנאשם אלא שהמאשימה לא אפשרה לו לשטוח הטענות ולא הייתה קשובה לבקשתו לבחון בשנית הראיות בתיק.

משכך, הליך היידוע והשימוע שנועד לאפשר לנאשם זכות לשטוח טענותיו בפני המאשימה עוד טרם הגשת כתב אישום לא יכול להתקיים במקרה זה שכן המאשימה בהתנהלותה הוכיחה כי היא איננה שומעת טענות הנאשם בנפש חפצה.

זאת ועוד, התנהלות המאשימה אשר כלל לא שלחה מכתב יידוע לנאשם הינה התנהלות המצדיקה קבלת הבקשה.

הנאשם אומנם שהה בתחילה במעצר לצורכי חקירה, אך בסופו של יום שוחרר על ידי בית המשפט וכתב האישום הוגש בחלוף 5 חודשים מיום האירוע כך שאי שלחת מכתב יידוע לנאשם מהווה פגם מהותי.

ב"כ הנאשם אף התייחס לשיהוי בהעלאת הטענה תוך ציון העובדה כי מרבית הדיונים שהתקיימו נדחו ללא קיום דיון מהותי כלשהו.

מה גם, שלאור חלוקת העבודה בבית המשפט, העלאת טענה מקדמית נעשית בפני המותב שדן בתיק העיקרי וכך למעשה הוא העלה הטענה בהזדמנות הראשונה מצידו.

5. ב"כ המאשימה ביקשה לדחות הבקשה ולכל היותר לדחות דיון המענה לפרק זמן שיאפשר למאשימה להיפגש עם ב"כ הנאשם ולשמוע טענותיו.

בתגובתה ציינה כי בשל תקלה שנבעה מהעובדה שהנאשם היה עצור בתחילת החקירה, אכן לא נשלח מכתב יידוע לנאשם ומשכך גם לא בוצע הליך שימוע טרם הגשת כתב האישום.

יחד עם זאת, ציינה את הידוע כי זכות זו איננה זכות מוחלטת אלא יחסית ולא כל תקלה תביא באופן מידי לביטול כתב האישום. עוד הפנתה לשינוי בין ניסוח הצעת החוק לנוסח החוק שהתקבל אשר מצביע על כוונת המחוקק כי הסנקציה באי קיום ההוראה לא תהא מחיקת כתב האישום.

לטעמה, לאור השיהוי הניכר בהעלאת הטענה שהינה טענה מקדמית במהותה, לאור העובדה כי התקלה נבעה בשל טעות שנעשתה בתום לב, בשים לב לאפשרות לריפוי הפגם על דרך דחיית דיון המענה, אין מקום להורות על ביטול כתב האישום.

המסגרת הנורמטיבית

6. סעיף 60א לחסד"פ, קובע כי:

"(א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

...

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

...

(ז) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שבעת העברת חומר החקירה היה נתון במעצר, והוגש נגדו כתב אישום בתקופת מעצרו."

הליך השימוע הפלילי "נועד לאפשר לחשוד בעבירה מסוג פשע לשטוח את טענותיו לפני הרשות המוסמכת קודם שתחליט אם יש מקום להעמידו לדין... כדי שיגשים את תכליותיו באופן מיטבי, יש לקיים את השימוע מראש. זהו הכלל, וככל שאין טעמים לסתור, מן הראוי להקפיד עליו (ראה: בג"ץ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה, [פורסם בנבו] (6.3.2006)).

על פי הדוקטרינה של ההגנה מן הצדק, יש לבחון האם בהגשת כתב האישום או בניהול ההליך הפלילי נגד הנאשם, יש פגיעה ממשית בחוש הצדק וההגינות של בית המשפט, על פי המבחנים שנקבעו בהלכת בורוביץ, אשר חלים גם כיום, אף לאחר עיגון ההגנה מן הצדק כטענה מקדמית בחסד"פ.

ראה: תפ (ת"א) 14424-11-14 מדינת ישראל - פרקליטות מחוז תל אביב נ' פלוני (22/11/15)

דין והכרעה

7. עסקינן בכתב אישום אשר הוגש אף ללא שליחת מכתב יידוע לנאשם.

בתחילה, אתייחס לטענת המאשימה כאילו במסירת גרסתו במשטרה זכה לקיים באופן חלקי את זכות השימוע וכי הגשת כתב האישום לא נפלה על הנאשם כ"רעם ביום בהיר" שכן נעשתה חודשים ספורים לאחר שחרורו מן המעצר כאשר ידע על קיומה של החקירה.

טענה זו איננה מקובלת עלי בלשון המעטה שכן במרבית המקרים בהם על המאשימה לבצע הליך שימוע, הדבר נעשה לאחר חקירת החשוד. אף על פי כן, הורה המחוקק כי בכל מקרה בו נשקלת אפשרות הגשת כתב אישום כנגד חשוד בגין עבירת פשע על המאשימה לשלוח לחשוד מכתב יידוע ולערוך לו הליך שימוע ככל שיבקש לעשות כן.

קבלת טענה זו ולו באופן חלקי למעשה מבטלת את הוראת המחוקק.

8. לגופם של דברים, הפגם בהתנהלות המאשימה הינו פגם מהותי שכן המאשימה התעלמה במעשיה מהוראת המחוקק ולא עשתה כל פעולה על מנת לשלוח את מכתב היידוע שעליה לשלוח בהתאם להוראת סעיף 60א לחסד"פ.

יתכן והפגם נבע אכן מטעות אנוש בשל היות הנאשם עצור עת עבר התיק למשרדי התביעה אך אין בכך כדי להפחית מעוצמת הפגם.

9. זאת ועוד, מאז הגשת כתב האישום התקיימו מספר לא מבוטל של דיונים, במהלכם לא פעלה המאשימה כדי לרפא הפגם האמור. אומנם מרבית הדיונים היו דיונים לא מהותיים בהם נדחה הדיון מעת לעת לצורך הסדרת ייצוג, צילום החומר ואיתור הנאשם. יחד עם זאת, ביום 8/3/16 התקיים דיון מהותי והליך גישור בבית המשפט. גם במהלך דיון זה, לא שמה לב המאשימה לתקלה שיצאה תחת ידה ולא פעלה לתיקון הפגם.

10. ערה אני לטענה כי היה על ב"כ הנאשם להעלות בהזדמנות הראשונה טענתו לעניין פגם זה אלא שכאמור מרבית הדיונים בבית המשפט במהלך השנים שחלפו מיום הגשת כתב האישום ועד מועד העלאת הטענה היו דיונים לא מהותיים והדיון היחיד שכן התקיים היה דיון לפי **סעיף 143א לחסד"פ** במהלכו לא ניתן מענה מסודר לכתב האישום. כך למעשה, ב"כ הנאשם העלה טענתו בהזדמנות הראשונה שניתנה לו במעמד הדיון שהתקיים לפני אך לאחרונה.

11. טענת המאשימה שניתן לרפא הפגם בדחיית הדיון ומתן הזדמנות לב"כ הנאשם לשטוח טענותיו בפני המאשימה גם לאחר הגשת כתב האישום לרוב מקובלת עלי ונראית כדרך יעילה יותר לריפוי הפגם, אלא שבהתאם להצהרתו של ב"כ הנאשם, בפנייתו לאחרונה אל גורמי התביעה הוא נענה בסירוב לבחון את חומר הראיות שבתיק.

כשאלה פני הדברים, במקרה זה, ישנו חשש כי המאשימה אכן תתקשה לבחון בנפש חפצה את טענותיו של ב"כ הנאשם.

12. לטעמי, בנסיבות הכוללות של המקרה דנן, אין די בשימוע מאוחר בדיעבד ויש להורות על ביטול כתב האישום, כדי לאפשר שימוע **מראש** של הנאשם - בכתב או בעל פה - בפני הרשות המוסמכת.

13. סוף דבר, בטרם מענה, הנני מורה על מחיקת כתב האישום.

ככל שהמאשימה, לאחר קיומו של הליך שימוע, תסבור כי יש מקום להגיש מחדש כתב האישום, תוכל לעשות כן.

14. משמחקתי כתב האישום, הנני מורה על ביטול הדיון הקבוע בפני ביום 3/1/18. מזכירות תעדכן יומן.

15. ההחלטה תודע לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ב כסלו תשע"ח, 30 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

